

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Pagal adresatų sąrašą

Nr. R2-(E)-

DĖL NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) parengė Tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimo Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas) ir teikia jį derinti.

Projektu keičiama Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika (toliau – Metodika) dėl žemiau išdėstytų priežasčių:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Taryba priėmė sprendimus¹ pratęsti AB „LITGRID“ perdavimo veiklos reguliavimo laikotarpį ir AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo veiklos reguliavimo laikotarpį vieneriems metams, reikalinga papildyti Metodiką nuostatomis, reglamentuojančiomis tvarką, pagal kurią bus apskaičiuojamos (koreguojamos) perdavimo ir skirstymo reguliuojamos veiklos leidžiamos pajamos ir perdavimo bei skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribos. Šiuo tikslu Projektu siūloma nustatyti, kad ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) modeliu optimizuojamo ilgalaikio turto, kuris reguliavimo periodo penktų metų pradžioje atitiko Metodikos 7.2.1 papunktį, vertė (nurodoma Metodikos 2 priedo 2.4 eilutėje) būtų skaičiuojama kaip paskutiniųjų reguliavimo periodo metų pradžiai nustatyta šio turto vertė, įvertinant nusidėvėjimą, nurašymus ir pardavimus atitinkamais $(t-1)$ metais. Turto, kuris reguliavimo periodo penktų metų pradžioje atitiko Metodikos 7.2.2 papunktį, vertė (nurodoma Metodikos 2 priedo 2.1 eilutėje) būtų skaičiuojama kaip paskutiniųjų reguliavimo periodo metų pradžiai nustatyta šio turto vertė, pirmaisiais pratęsto laikotarpio metais įvertinant nusidėvėjimą, nurašymus ir pardavimus atitinkamais $(t-1)$ metais, o visais kitais pratęsto laikotarpio metais įvertinant ir investicijas atitinkamais metais $(t-1)$. Viso kito turto (pagalbinio, LRAIC neįvertintos plėtros) verčių, taip pat nusidėvėjimo ir kt. skaičiavimo ir vertinimo principai išlieka tokie pat, kaip ir ankstesniais reguliavimo periodo metais.

¹ Tarybos 2020 m. balandžio 30 d. nutarimas Nr. O3E-351 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimo Nr. O3-10 „Dėl AB „LITGRID“ perdavimo paslaugos aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribos 2016–2020 metams nustatymo“ pakeitimo“ ir Tarybos 2020 m. balandžio 30 d. nutarimas Nr. O3E-363 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimo Nr. O3-11 „Dėl AB „Lesto“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2016–2020 metams nustatymo“ pakeitimo“

2. Siekiant, kad pratęsus reguliavimo periodą būtų sudaryta galimybė reguliuojamų įmonių darbuotojams už darbą mokėti rinkos sąlygas atitinkantį atlygį, siūloma Metodikoje numatyti, kad pratęsto laikotarpio sąnaudos, susijusios su reguliuojamos veiklos darbo užmokesčiu OPEX(DU), galėtų būti apskaičiuojamos atsižvelgiant į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų kitų energetikos įmonių lyginamosios analizės darbo užmokesčio duomenis arba atitinkamų paslaugų teikiančių sektoriaus įmonių darbo užmokesčio duomenis.

3. Siekiant sudaryti reguliuojamoms įmonėms galimybę priimti sprendimus dėl tinkamo veiklos vykdymo užtikrinimo, Projektu teikiami Metodikos pakeitimai, kurie leistų koreguoti OPEX sąnaudas ir tais atvejais, kai įmonės priimtų sprendimus, kuriais nors ir būtų didinamos OPEX sąnaudos, tačiau nemažesniu dydžiu būtų mažinami kiti kaštai.

4. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 43 straipsnio 1 dalies nuostatas nuo 2021 m. sausio 1 d. mažėja vartotojų, kuriems teikiama elektros energijos visuomeninio tiekimo paslauga, t. y. prasideda elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimas, teikiami Metodikos pakeitimai, susiję su visuomeninio tiekimo paslaugai vykdyti reikalingo ilgalaikio turto vertės, apyvartinio kapitalo bei veiklos sąnaudų (OPEX) apskaičiavimu, numatant, kad apskaičiuojant ir (ar) koreguojant minėtas vertes ir sąnaudas, būtų įvertinama elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimo įtaka atitinkamais metais. Kartu patikslintos Metodikos nuostatos, nustatant visuomeniniam tiekėjui pareigą pateikti papildomus duomenis, susijusius su elektros energijos tiekimo rinkos liberalizavimu.

5. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52, 59, 60, 61, 67 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo 22 straipsnio 10 dalies nuostatas dėl skirtumo, susidariusio tarp visuomeninio tiekėjo faktinių ir prognozuotų pagrindų sąnaudų, kompensavimo per skirstymo paslaugą, siūlomi papildyti Metodiką nuostatomis, pagal kurias būtų apskaičiuojama buitiniams vartotojams t metų skirstymo paslaugos atitinkamos įtampos tinkle kainos papildoma (atskira) dedamoji, skirta skirtumui, susidariusiam tarp visuomeninio tiekėjo, kuris veikė STO skirstymo veiklos licencijoje nurodytoje teritorijoje, faktiškai surinktų lėšų ir pagrindų sąnaudų (įskaitant ir pinigų kainą), kompensuoti, taip pat atsisakyta nuostatų, kuriomis šis skirtumas buvo kompensuojamas nustatant atskirą visuomeninės kainos dedamąją.

6. Siekiant objektyviau įvertinti leidžiamų pajamų dydį dėl įmonių veiklos efektyvumo ir investicijų grąžos, siūlomi Metodikos pakeitimai, nustatant, kad naujam reguliavimo periodui investicijų grąžos vertinimas būtų atliekamas dažniau, t. y. antrais ir ketvirtais reguliavimo periodo metais, bei pasibaigus reguliavimo periodui (pagal galiojančią Metodiką numatyta tik antrais reguliavimo periodo metais ir pasibaigus reguliavimo periodui). Atsižvelgiant į tai, kad reguliavimo periodas gali būti pratęsimas, tačiau šiuo atveju nėra aiškiai išdėstytas investicijų grąžos vertinimo dažnumas, patikslinamos Metodikos nuostatos, susijusios su grąžos vertinimu esamu reguliavimo periodu, nustatant, kad investicijų grąžos vertinimas būtų atliekamas po dviejų metų, penkerių metų ir po pratęsto reguliavimo laikotarpio metų.

7. Projektu siūlomi Metodikos pakeitimai, susiję sumų, kurių grąžinimas išdėstomas per kelerius metus, pinigų kainos apskaičiavimu.

8. Taip pat Projektu siūlomi kai kurie neesminiai Metodikos pakeitimai, susiję su Tarybos pavadinimo keitimu, pastebėtomis redakcinio pobūdžio klaidomis.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų informacinėje sistemoje ir Tarybos interneto svetainėje www.vert.lt. Atskirai Projektas ir lydimoji medžiaga siunčiami nebus. Taryba, vadovaudamasi Viešojo konsultavimosi dėl energetikos veiklą reglamentuojančių teisės aktų projektų taisyklių, patvirtintų Valstybinės kainų ir energetikos

kontrolės komisijos 2011 m. spalio 28 d. nutarimu Nr. O3-350 „Dėl Viešojo konsultavimosi dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos teisės aktų projektų taisyklių patvirtinimo“, 13 punktu, prašo pateikti savo pastabas ir pasiūlymus dėl Nutarimo projekto iki **2020 m. rugsėjo 11 d.** paštu (Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223), faksu (213 5270), elektroniniu laišku info@vert.lt.

Kontaktinis asmuo: Tarybos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus patarėja Laima Kasparavičiūtė, el. p. laima.kasparaviciute@vert.lt, tel. (8 5) 213 5241, mobilus tel. +370 615 22973.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 13 lapų;
2. Projekto lyginamasis variantas, 14 lapų.

Tarybos pirmininkė
Žilienė

Inga

L. Kasparavičiūtė, tel. (8 5) 213 5241, el. p.
Laima.Kasparaviciute@vert.lt

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
2020 M. D. RAŠTO NR. R2-(E)- ADRESATŲ SĄRAŠAS**

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai;
2. Lietuvos Respublikos finansų ministerijai;
3. Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai;
4. Lietuvos pramoninkų konfederacijai;
5. AB „Achema“;
6. AB „Akmenės cementas“;
7. AB „Energijos skirstymo operatorius“;
8. AB „Lifosa“;
9. Litgrid AB;
10. UAB „Dainavos elektra“;
11. UAB „Ignitis“.